

fără îndoială, la descoperirea unor astfel de glosare, care pornesc de la existența unor glose românești mai vechi. Deocamdată, amintim aici că la mînăstirea Dragomirna există un manuscris slav din prima jumătate a secolului al XVI-lea ¹, în cuprinsul căruia se găseau mai multe foi dintr-un astfel de glosar, din care însă n-a mai rămas decît o singură foaie — și aceasta tăiată parțial, celelalte fiind tăiate complet ².

Autorul acestui fragment de glosar, deși se orientează după *толкование нешдобъхъ познаваемомъ речеми* ³, totuși a căutat să înlocuiască adesea glosa slavă prin glosa corespunzătoare din limba română.

Pentru a obține imaginea gloselor românești în cadrul acestei liste, reprezentînd un fragment de *glosar slavo-român* din secolul al XVI-lea, dăm — comparativ cu articolele respective din *толкование*... după textul editat de Kovtun — cîteva exemple din acest fragment:

Articolele în textul editat de L. S. Kovtun		Aceleași articole în fragmentul glosarului de la Dragomirna	
КОЛИЧЕСТВО	мѣра колико юсть	КОЛИЧЕСТВО	^м кѣ, кѣтѣ
	—	прохла...	ржкорич
	—	гла...	нѣтеде
	^т		
СКОНСТВО	кто има, кто особено	СКОНСТВО	сѣс
СКОБТАНІЕ	спратаніе, съхраненіе	СКЖТАНЫ	аск<шнз>ре
КИНА	ошзрокъ	КИНА	^к сзро
ХЖДОЖЪСТВО	хытрость	ХЖДО<жъ>СТВО	^ш хитро, шксрмези
СТРЪМЪ	прако, по истинѣ	сстръ	справѣ, дерѣтѣ
НЕПЦЮ	мню	НЕПЦСА	мнѣ
ТАЙМНИЧНЦЕ	копелничѣ ^т нже не ѡ законнымъ жены, отроча	ТАИМНИЧНЦЬ	копиѣ
^т ѡ вернѣ	^т ѡ нѣдѣ	^т ѡ ^н врѣ	^т ѡ ^д нѣ, кѣ тотѣ.

Un alt manuscris, descoperit — șase ani după ce Ioan Bogdan publicase articolul său despre glosele românești — de E. Kalužniacki, în Biblioteca Națională din Belgrad (Cod. misc. 321), conținea (la fila 77) un fragment de vocabular

¹ P. P. Panaitescu, *Începuturile și biruința scrisului în limba română*, București, 1965, p. 121.

² Dețin aceste informații de la N. Smochină, care a cercetat diverse manuscrise vechi de la mînăstirea Dragomirna, făcîndu-mi și o copie fidelă a acestei interesante rămășițe din glosarul amintit, de care mă folosesc mai jos.

³ O listă cu 60 de articole, rezultate din același număr de glose, cunoscută în două redacții (din 1431 și 1453), publicată în întregime de Kovtun (*op. cit.*, p. 421—431), în comparație cu variantele păstrate în alte cîteva manuscrise mai noi.